

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

Jtem de executione ma[n]datorum n[ost]ro[rum] et curie nostre
Colon[iensis].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

se quantitas manifesta, illā sp in cautioe
p̄dicta exprimi volumus. Alioqn̄ aliam
recipiēt. cautionē hui⁹ arbitrio mode/
rādā. Ipe tñ sciēter nō minorem q̄ ve/
rāsimilit̄ credit̄ moderet. et si sec⁹ fecerit
ad satisfactiōnē residui teneat. Oēs autē
religiosos ⁊ alios q̄ manifestos vsura/
rios p̄ p̄ncis sanctionis formā ad ecclesi/
asticā admittere ausi fuerint sepulturā,
pene in lateranēsi concilio p̄ vsurarios
p̄mulgare statumus subiacere. Null⁹
maifestoy vsurarioy testamētis interit
aut eos ad cōfessionē audiat vel admit/
tat. Sive eos absoluat nisi de vsuris satis/
faciat vel de satisfaciēdo p̄ suay virib⁹
facultatū prestet vt p̄mittit̄ cautionem.
Ite statum⁹ q̄ nullus oīno aduoca/
tus vsurario in vsuray causis p̄ociniy
prester nisi iuramentū prester q̄ cito
scuerit vel scire potuerit cāz esse vsur/
rariā. causay vltorius nō fouebit. Nec
p̄ocinim̄ aliquod ipi vsurario clā vel
aperte impicetur.

De clericis in ecclesijs vel capellis
celebrantibus sine nostra vel archidiacon/
noy licentia.

Statum⁹ vt null⁹ sacerdos vel
cleric⁹ in ecclesia prochiali vel
capella audeat celebrare sine no/
stra vel archidiaconoy vlt alioy ad q̄s
hoc p̄tinz aucte et cōsensu quēcūq̄ a/
p̄ionis vel ab eis q̄ se p̄ionos esse cōtē/
dūt ad h̄ licētiē vel p̄mittāt. Et q̄cū/
q̄ cleric⁹ vel sacerdos p̄riū fecerit ex/
cōcātionis sniaz. quā p̄t h̄ in ipz ferim⁹
in his scriptis incurrat ipō facto. Et si
in delicto p̄uenerādo excōcātionē ipaz
sustinuerit p̄ septē dies. extūc tāq̄ irre/
gularis ad b̄nficiū vel diuinoy celebra/
tionē nō admittat. Null⁹ pu⁹ cū narrati/
one sc̄i disp̄sationis lras a sede aplica
ipm̄ contingat reportare. Ite p̄hibe/
m⁹ sub p̄ca excōcātionis late snie ne ali/
quis sacerdos secularis vel regularis
prochiā aliquā teneat, vel de cetero te/
nere audeat. ad quam legitime non sit
p̄ntat⁹ p̄ nos vel archidiaconos locoꝝ
vel alios put h̄ ad nos p̄tinz institut⁹.

Ite ne aliquis beneficiy recipiat
de manu laicoꝝ. Qui vero p̄riū fecerit
cū amissione beneficij piculo subiaccat
sui gradus. Presentationes tñ laicoꝝ
nō reprobamus in quib⁹ ius obtinet pa/
tronatus. Ite prohibemus ne aliq̄s
sacerdos cōpetens beneficij h̄ns cū cu/
ria vel sine cura de quo valeat cōmode
sustentari eo beneficio dimisso ad eccle/
siā alienā tāq̄ vicarius vel mercenari⁹
audeat se trāssere. Contrariū faciētes p̄
archidiaconos locoꝝ vel alios put hoc
ad eos p̄tinet. volum⁹ p̄ censura ecclesi/
asticā ab ipis vicarijs si necesse fuerit
remoneri.

De executione mādatorum nostrorū
et curie nostre Coloniens̄.

Recipimus districte sub pena
excōcātionis late sententie in
his scriptis q̄ decani ch̄ianita/
tū et sacerdotes prochialū ecclesiarum
vel vices eorū gerentes. et oēs alij cu/
tuscūq̄ sint cōditionis et status. q̄ mā/
data n̄ra et curie n̄re et archidiaconorū
n̄rorū put eis subsunt fideliter et vi/
rilit̄ exequat̄. Et si timeāt q̄ malū aliq̄d
p̄ aduersariū vel secularem iusticiā vel
quēcūq̄ alium debeat inferri portitorū
mādatorū caute expediāt ipm̄ ⁊ postmo/
dum mādata curie n̄re adimplere p̄curēt.
Ite p̄cipimus sub pena excōcātionis
late snie in his scriptis oibus et singu/
lis sacerdotib⁹ prochialib⁹ vel eorū vi/
ces gerētib⁹ q̄ singulis diebus domini/
cis accensis cādelis et pulsatis cāpanis
publice et solēniter excōcācent oēs illos
q̄ p̄turbāt iurisdictionē curie Coloniē. et
q̄ impediūt quo minus nos iurisdicō/
ne n̄ra vtamur libere et quiete. Et ex/
ponāt p̄byteri singuli i suis ecclesijs
suis prochianis in quib⁹ itelligat iuris/
dictio h̄mōi p̄turbari. videlz in d̄dicēdo
D ij.

prohibendo inhiberi faciendo vel statuendo ne aliqui in curia nostra causam suam exequantur. **¶** Item arrestando capiendo vel capi faciendo per iniusticiam seculari iatores mandatorum curie nostre vel illos qui in curia nostra suos aduersarios trahunt in ius vel liberando vel liberari faciendo vel comminando vel litteras curie nostre rapiendo vel lacerando vel etiam alia faciendo, per que processus negotij valeat retardari. **¶** Contrarij facientes quos in his scriptis excoicam? per plebanos locorum ubi premissa perpetrata dinoscuntur excoicati nominatim et publice in ipsorum ecclesijs nunciarentur. Et si dicti excoicati in ipsa excoicatione per septem dies manserint ipsum locum et ecclesiam que et quam in his scriptis ecclesiastico supponimus interdictum ipse locus et ecclesia veniant publice ab eisdem locorum plebanis interdictum ecclesiastico subiaceret. **¶** Item precipim? sub pena excoicationis late sine ut ecclesiarum rectores vel eorum vices gerentes sigilla propria habeant et percurrant infra menses unum ab hac die numerandis. Et quod nihil recipiant nec extorqueant a litigatoribus per executionem mandatorum huiusmodi faciendam.

De testamentis

Hiis executores testamentorum non nisi negligenter non nisi maliciose in bonis defunctorum versantur. **¶** Et quod hec et his similia donec diligentia episcopi emendari. **¶** Precipim? ut coram duobus in singulis archidiaconatibus a nobis deputandis executores testamentorum singulorum archidiaconatum in numero et valore bonorum defuncti de erogatis ab ipsis reddant debitam rationem. Et concedim? his qui a nobis super hoc erunt deputati potestatem vocandi coram se executores predictos et eorum contumaciam si venire noluerint per censuram ecclesiasticam puniendi et extingendi ab eis debitam rationem. Si quid autem fraudis vel negligentie perceperint ad nos referre procurent.

De obseruatione interdicti qualiter sit obseruandum.

Um plerumque et communiter circa obseruationem interdictorum perniciose hactenus sit erratum communi morbo communem volentes adhibere medelam. Statuimus ut quocumque locum aliquam auctoritate nostra ordinaria vel delegata ecclesiastico interdictum supponi contigerit omnibus tam extrema vinctio quam sepultura et alia sacramenta ecclesiastica penitus denegentur. Exceptis baptismo puulorum et peruenientia morientium ac viatico quod morientibus in penitentia non negatur. **¶** Clericos autem decedentes qui causam interdictum non dederunt et qui reuerenter interdictum seruauerunt in cimiterio siue campanarum pulsatione cessante omni solennitate cum silentio concedimus tumulari. **¶** Item si in aliqua ecclesia consuetudinem latam fuerit interdictum licet sit duobus vel tribus sil' ianuis clausis voce submissa ita quod extra auditum non possint excoicatis et interdictis exclusis horas canonicas dicere si tamen ipsi interdictum causam aliquam non dederunt. **¶** Preterea tempore interdicti licitum est ecclesiarum ministris semel in septimana voce submissa clausis ianuis excoicatis et interdictis penitus exclusis missam celebrare ad conficiendum corpus domini quod ut est dictum morientibus in penitentia conferri potest. **¶** Item si aliquibus per privilegium concessum sit ut non obstante interdictum diuinum precebeant officium spiritus subintelligendum est excoicatis et interdictis exclusis voce submissa ianuis clausis campanis non pulsatis omni solennitate premissa. et ita deinceps precipim? inuolabiliter obseruari. **¶** Et quia nos intelleximus quod fratres hospitalarii et quidam alij asserentes se habere privilegium quod in locis interdictis possint diuina celebrare officia. excommunicatis et interdictis uocatis exclusis